

3. Іванова Т. Психологія. Вступ до спеціальності: конспекти лекцій. URL: https://ppst.sumdu.edu.ua/images/pdf/Vstup_PL_Konspekt_Ivanova.pdf

4. Москальова А. С. , Брюховецька О.В. Психологія: вступ до спеціальності : навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 216 с.

5. Сергієнко Н. П. Загальна психологія. Вступ до спеціальності. Текст лекцій. Харьков : НУЦЗУ, 2018. 41 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-446-0-46>

Митус В. І.,

*аспірант кафедри психології, філософії та суспільних наук
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*

РОЗВИТОК ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО ДО РОЗВ'ЯЗКУ НОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Анотація. Розглянуто сутність поняття професійної підготовки студентів медичних ЗВО, яка виступає довготривалим процесом їх формування не тільки як спеціалістів, а й як особистостей з особистісним спрямуванням на самовдосконалення впродовж життя. Виокремлено головні елементи готовності до майбутньої професійної діяльності особистості.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна готовність, формування готовності, медичні ЗВО, студентоцентризований підхід.

Mytus V. Development of readiness of medical higher education students to solve new professional tasks

Summary. The essence of the concept of professional training of medical higher education students is considered, which is a long-term process of their formation not only as specialists, but also as individuals with a personal focus on self-improvement throughout life. The main elements of readiness for future professional activity of an individual are highlighted.

Key words: professional training, professional readiness, formation of readiness, medical higher education institutions, student-centered approach.

На сучасному етапі реформування системи охорони здоров'я в Україні, обумовлені євроінтеграційними намаганнями громадян, роблять актуальною потребу новітніх змін в професійній підготовці

майбутніх лікарів, від фахової підготовки котрих прямо залежить вдале функціонування медицини ХХІ сторіччя. Оновлення вітчизняної вищої медичної освіти, логічно, потребує практичних дій, щоб стати відповідною стандартам фахової підготовки українських лікарів західноєвропейським критеріям професійної готовності медика.

Одна з характерних ознак професійної підготовки майбутніх лікарів – утворення готовності на професійному рівні взаємодіяти з навколишніми, що визначає потребу засвоєння ними необхідних в наступній професійній діяльності комунікативних умінь. До таких ключових комунікативних умінь лікаря М. Філоненко віднесено такі: уміння вести бесіду з пацієнтом, урахувати індивідуальні психологічні особливості пацієнтів, керувати своїм психічним станом, переборювати психологічні бар'єри, виявляти співчуття, проникати у внутрішній світ пацієнта, вислухати й дати пораду, аналізувати всі компоненти своєї діяльності [4].

Аналіз досліджень проблеми готовності до майбутньої професійної діяльності дозволяє говорити про те, що готовність до того чи іншого виду діяльності є особистісною якістю, інтегральним вираженням всіх підструктур особистості. Зокрема, науковці відмічають, що готовність включає в себе в стійкій єдності такі компоненти:

- мотиваційний (позитивне ставлення до професії, інтерес до неї та інші достатньо стійкі професійні мотиви);

- орієнтаційний (знання і уявлення про особливості та умови професійної діяльності, її вимоги до особистості);

- операційний (володіння способами і прийомами професійної діяльності, необхідними знаннями, навичками, вміннями, процесами аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та ін.);

- вольовий (самоконтроль, вміння керувати діями, з яких складається виконання трудових обов'язків);

- оцінювальний (самооцінка своєї професійної підготовленості і відповідність процесу вирішення професійних задач оптимальним трудовим зразкам) [2].

Рівень розвитку професійних якостей медичного працівника, на думку Л. Супрун, складає основу його психологічної готовності до майбутньої практичної діяльності та визначає особливості процесу становлення його професіоналізму. До професійно важливих якостей лікаря дослідниця відносить: особистісні (мобільність, комунікабельність, терпимість, доброзичливість, відвертість, відповідальність, самостійність, активність), суб'єктні (високий рівень емпатії, прояву підтримки, самоконтролю поведінки тощо) та індивідні (емоційна стійкість, стабільність, урівноваженість нервовопсихічних процесів, контроль емоцій) [3].

У результаті проведеного І. Вітенком дослідження практичної діяльності медичних працівників виявлено проблематичні сторони професійної готовності лікарів, оскільки недоліки в роботі медичного персоналу викликані: відсутністю знань із психологічних дисциплін; негативним ставленням до професійної діяльності або відсутністю інтересу до неї; проявом негативних особистісних якостей особистості лікаря; пасивністю, пов'язаною з відсутністю внутрішньої позитивної мотивації діяльності; недостатнім розумінням сутності впливу психічних станів на виникнення соматичних захворювань [1].

Отже, значущим фактором гарантування професійної готовності студентів медичних ЗВО до розв'язку нових професійних завдань в умовах війни вважається використання щодо налагодження освітнього процесу студентоцентрованого підходу, який чинить значний вплив на особистісний розвиток студентів, а також їхню професійну ідентифікацію. Студенти, отримуючи більшу змогу стосовно обрання змісту, швидкості, методу й місця навчання, активно залучаються до організації освітнього процесу. Це має значний вплив на збільшення їхньої внутрішньої мотивації щодо покращення особистісних та професійних якостей, що, своєю чергою, являється основою для втілення суті фахової підготовки майбутніх лікарів, утворення їх особистісно-ціннісних, значущих у професійному контексті якостей. Вагомим якісним показником студентоцентрованого підходу справедливо визнається зростання самостійності студентів щодо вибору навчальних курсів. Зважаючи на те, що студентоцентризований підхід визначає статус студентів як значущих, активних учасників їхнього особистого навчання, значно збільшується роль їхньої внутрішньої мотивації щодо покращення особистісних та професійних якостей. Потреба професійної підготовки до майбутньої трудової діяльності й соціальна функція професійної обізнаності є ключовим фактором гарантування результативності навчально-пізнавальної діяльності майбутніх спеціалістів у сфері охорони здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Вітенко І. С. Психологічні основи підготовки медичних кадрів. Х.: Основа, 1995. 158 с.

2. Гаркуша С. В. Поняття та компоненти професійної готовності майбутніх учителів до педагогічної діяльності. URL: <http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/4331/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1>

%97%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D1%83%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B2%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf

3. Супрун Л. М. Психологічний аналіз готовності майбутніх медсестер до професійної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук. К. : Ін-т психології АПН України, 1994. 17 с.

4. Філоненко М. Психологія спілкування : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-446-0-47>

Петрініч Н. М.,

студент 2 курс СВО магістратури, ОПП Арттерапія та комунікативні практики

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Науковий керівник: Більдер Н. Т.,

старший викладач кафедри методології крос-культурних практик

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

МАК КАРТИ В ПСИХОЛОГІЧНОМУ СУПРОВОДІ СТУДЕНТІВ З ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Анотація. Використання метафоричних асоціативних карт (МАК) в процесі психологічного супроводу як інструменту в роботі психологів і арттерапевтів сприяє глибшому розумінню емоційних та психологічних станів. МАК карти сприяють розвитку уяви та полегшують вербалізацію. Окреслено переваги використання МАК та висвітлено їх практичне значення в системі психологічного супроводу, навчальних закладів для підтримки самопізнання й особистісного розвитку студентів.

Ключові слова: арттерапія, МАК карти, саморегуляція, реабілітація, самореалізації особистості.